

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště č. 3

Praha-východ

okresní pracoviště Kutná Hora

Inspekční zpráva

Základní škola

Čáslav, Masarykova 357

286 01 Čáslav

Identifikátor ředitelství:

600 046 362

Zřizovatel:

Město Čáslav, nám. Jana Žižky 1

Školský úřad: Kutná Hora

Čj.	036 26/99-2453
Signatura	kc2cs101.doc

OBSAH

1 ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitel(ka) školy	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	3
2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	4
2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty	4
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy	4
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků	4
2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání	4
3 ŘÍZENÍ ŠKOLY	5
3.1 Koncepční záměry školy, plánování výchovně vzdělávací činnosti	5
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	5
3.3 Odborné a pedagogické řízení	5
3.3.1 Organizační struktura školy	5
3.3.2 Personální struktura školy	6
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků	6
3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení	7
3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější	7
3.6 Vedení povinné dokumentace	8
3.7 Výroční zpráva	8
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	8
4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI .	10
4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	10
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	11
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování	11
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení	13
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků	14
4.6 Hodnocení výchovného poradenství	14
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy	15
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy	15
5 ZÁVĚR	17
5.1 Závěry inspekce	17
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy	17
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	17
5.4 Datum a podpis ředitele(ky) kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy	18
5.5 Další adresáti zprávy	18
5.6 Připomínky ředitele(ky) školy	18

1 ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Termín inspekce

11. leden 1999 - 14. leden 1999

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: Jaroslav Richter
Členové týmu: Mgr. Zdena Fadrná
Mgr. Eva Grušová
Věra Kestřánková
Mgr. Anna Doskočilová
Mgr. Karel Kumstýř

1.4 Ředitelka školy

Mgr. Eva Srnská

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

- výroční zpráva ředitelky o činnosti školy ve šk. r. 1996/1997 a ve šk. r. 1997/1998,
- povinná dokumentace školy ve smyslu § 38a, zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- interní materiály dokládající plnění povinností ředitele školy dle § 3, zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství ve znění pozdějších předpisů,
- školní kronika a fotodokumentace z práce školy,
- vzorky žákovských prací, sešitů, žákovských knížek,
- technické směrnice pro výstavbu školských zařízení (MŠMT ČR č. 49 z r. 1993),
- doklad MŠMT ČR o udělení výjimky při dodržování přestávek č.j. 35 209/98-22,
- vlastní hospitační záznamy členů týmu.

2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

Číslo jednací	Název vzdělávacích programů	Ročník
12 035/97-20	Obecná škola	1. - 5.
25 018/98-22	Základní škola	6. a 7.
18 730/91-20	Upravený	8. a 9.

2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy

Škola se profiluje rozšířenou výukou matematiky od pátého ročníku (uvažuje se i o rozšířené výuce dalších přírodovědných předmětů), širokou nabídkou volitelných a nepovinných předmětů a zájmových útvarů, velmi dobrou práci s integrovanými žáky s vývojovými poruchami učení a výukou zdravotní tělesné výchovy.

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

Ročník	Počet tříd v ročníku	Celkem žáků v ročníku	Z toho dívek	Počet integrovaných zdravotně postižených žáků
1.	3	75	44	2
2.	3	81	42	1
3.	3	73	36	1
4.	3	66	31	
5.	3	79	31	3
6.	3	82	45	3
7.	3	90	44	2
8.	3	74	29	
9.	3	76	37	
Celkem	27	696	339	12

2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání

Základní.

3 ŘÍZENÍ ŠKOLY

3.1 Koncepční záměry školy, plánování výchovně vzdělávací činnosti

Práce školy vychází z kvalitního plánu práce na školní rok i z dlouhodobějších záměrů.

Profilace školy v oblasti výchovně vzdělávací byla popsána v části 2.2. Z organizačních důvodů (odchod velkého počtu žáků z pátých ročníků na víceletá gymnázia) bude v příštích letech rozšířená výuka matematiky zaváděna až od šestého ročníku. Zatím není zcela jasný vztah mezi vzdělávacím programem na I. (Obecná škola) a na II. stupni (Základní škola). I když výstupy z pátých ročníků jsou u obou těchto programů stejné, doporučuje MŠMT ČR používat ve škole pouze ten program, pro který má škola optimální podmínky.

Hlavním záměrem v personální oblasti je získat učitele v produktivním věku s odbornou způsobilostí pro výuku I. stupně ZŠ, cizích jazyků, hudební a tělesné výchovy.

Realizace priorit v materiálně technické oblasti je závislá na finančních možnostech zřizovatele. Jedná se o plynofikaci hlavní budovy, postupné vybavování učeben novým nábytkem, stavební úpravy v dalších budovách.

Koncepce byla projednána a přijata všemi pracovníky školy.

Plánovány jsou také pedagogické rady, provozní porady, kontrolní činnost vedení školy (viz část 3.4), náplň jednání metodických orgánů a třídní schůzky s rodiči. Četnost porad je dostatečná, vedení školy sleduje a vyhodnocuje závěry z těchto jednání, evidentní je snaha po potlačení formálnosti a nadbytečné administrativy.

Škola pracuje plánovitě. Cíle jsou jednoznačné a reálné. Jasně jsou také cesty k plnění konceptních záměrů. Razantní a účinná jsou opatření ředitelství školy na skutečnosti zjištěné kontrolou.. Oblast konceptních záměrů a plánování je nadprůměrná.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Učební plány Obecné školy (1. – 5. ročník), Základní školy (6. –7. ročník) a upravených učebních osnov čj. 18 730/91-20 pro 8. a 9. ročník jsou dodrženy. Obecná škola je vyučována ve variantě bez samostatné hodiny dramatické výchovy. Dílčí úpravou je jednohodinová dotace hudební výchovy na prvním stupni. Učební plán určuje v jednotlivých třídách od 1,5 do 2,75 hodiny. Doplnění časové i obsahové dotace učitelky provádějí rozložením prvků hudební výchovy do celého průběhu vyučování a do hodiny volné dispozice.

V rámci učebních osnov tělesné výchovy je prováděn i plavecký kurz na prvním stupni a lyžařský výcvik v sedmých třídách. Ve sledovaných vyučovacích hodinách nedošlo k porušení osnov. Také zápisy v třídních knihách svědčí o práci v intencích zpracovaných tematických plánů.

Učební plány a osnovy jednotlivých předmětů jsou dodrženy.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura školy

Ředitelka školy byla do funkce jmenována na základě výsledku konkurzu v roce 1992. V dubnu 1998 bylo provedeno hodnocení její práce podle Pokynu MŠMT ČR č. j.

11 639/98-25, které bylo výrazně pozitivní a proto nebyl t. zv. rekonkurz vypisován. Kromě kvalitního řízení školy prokázala své velmi dobré organizační schopnosti nejzřetelněji při stavbě víceúčelové tělocvičny.

Je ustanoven jeden zástupce ředitelky školy, ačkoli § 8 odst. (2) vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole umožňuje jmenování dvou zástupců. Ekonomickou agendu kvalitně vede administrativní pracovnice.

Kromě pedagogické rady ustanovila ředitelka školy ještě dvě metodická sdružení na prvním stupni a 12 předmětových komisí druhého stupně. Předání kompetencí je stanoveno v osobní dokumentaci každého pracovníka (pracovní náplně, pověření správců sbírek apod.).

3.3.2 Personální struktura školy

Ze 39 vyučujících pouze jeden nemá předepsané vysokoškolské nebo středoškolské pedagogické vzdělání. Složení aprobačních skupin je takové, že 71% hodin je vyučováno s odbornou způsobilostí. Stoprocentní odbornost výuky je v českém jazyce, matematice a v dalších přírodovědných předmětech. Nejnižší odbornost vykazuje, jako na většině škol, výuka cizích jazyků a hudební výchovy. Bez příslušné kvalifikace je vyučováno také tělesné a rodinné výchově. ČŠI však ráda konstatuje, že tato okolnost nemá vliv na kvalitu výuky (viz kapitola 4.3).

Věková struktura nemá rovnoměrné rozložení. To v současnosti a zejména v blízké budoucnosti bude klást vysoké nároky na personální politiku vedení školy a příslušného školského úřadu (škola nemá právní subjektivitu).

Provozní zaměstnanci zajišťují kvalitně provoz školy.

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická a odborná způsobilost							
	úplná		jen odborná		jen pedagogická		nevyhovující	
	interní	externí	interní	externí	interní	externí	interní	externí
Učitelé	34							
Vychovatelé	4							
Ostatní			1					
Celkem	38		1					

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Akcí určených dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků se ve šk. r. 1997/1998 zúčastnilo 74% vyučujících. Většinou se jednalo o jednorázové či krátkodobé akce. Systematické bylo pouze studium výchovného poradenství a příprava učitelů cizích jazyků. V tomto školním roce je situace obdobná. Z částky (10 tisíc Kč) vyčleněné ředitelkou školy na další vzdělávání pedagogických pracovníků je v současnosti vyčerpána zhruba polovina. Na financování vzdělávacích aktivit se podílí i školský úřad ze sdružených prostředků škol. Odborný růst a další vzdělávání je jedním z 23 kritérií, která ředitelka školy stanovila pro přidělování nadtarifních složek mezd. Ocenění zasluhují profesní aktivity učitelů prokazované mimo výuku, v zájmové činnosti dětí, a v individuálním neorganizovaném vzdělávání apod.

Organizační struktura školy je funkční, kompetence jsou prokazatelně delegovány, úroveň odborného řízení hodnotíme jako nadprůměrnou. Personální struktura současnému

provozu školy odpovídá. Vedení školy podporuje odborný růst učitelů. Tuto oblast hodnotíme jako průměrnou.

3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení

Ředitelka školy má vytvořený účinný systém kontroly, který je součástí celoročního plánu práce školy. Výsledky kontrol jsou analyzovány buď užším vedením (ředitelka, její zástupce, případně vedoucí vychovatelka či výchovná poradkyně apod.) nebo přímo v předmětových komisích.

Hodnocení vyučujících se řídí podle písemně zpracovaných kritérií, se kterými jsou všichni pracovníci školy seznámeni. Tématické plány jsou ředitelkou školy vyžadovány.

Hospitační činnost vykonává ředitelka školy a její zástupce. Navštěvování jsou všichni vyučující, z hospitací jsou pořizovány krátké a výstižné zápisy. V době konání komplexní inspekce byly v třídních knihách letošního školního roku zapsány 22 hospitage.

Klasifikace žáků probíhá v intencích vyhlášky o základní škole. V některých předmětech je klasifikace doplňována i slovním hodnocením. Srovnávací prověrky (převážně v matematice a českém jazyce) jsou zadávány čtyřikrát ročně. Ze zápisů pedagogických rad je zřejmá podrobná analýza výsledků. V devátém ročníku jsou dále zadávány testy Kalibro (matematika, český jazyk, humanitní test a test z cizího jazyka). Způsob hodnocení žáků je motivující.

Systém a plán kontrol je stanoven, kompetence jsou funkčně rozděleny. Kontroly vycházejí z analýz, z předpokládaných potřeb školy a jsou vedeny snahou o zlepšení výchovně vzdělávacího procesu. Kritéria hodnocení jsou pracovníkům známa. Celková úroveň kontrolního systému je nadprůměrná.

3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém je propracován, pracovníci školy jsou seznámeni s celoročním plánem školy, k dispozici jsou měsíční a týdenní plány. Informace získávají pracovníci na pedagogických radách (čtyřikrát nebo pětkrát ročně), na informativních poradách (ráno před vyučováním) a na nástěnce ve sborovně. Pravidelně se konají schůzky zaměřené na inventarizaci majetku.

Vnější informační systém zajišťují třídní učitelé, výchovný poradce, vedení školy. Schůzky s rodiči se konají třikrát až čtyřikrát ročně. Rodiče jsou informováni prostřednictvím žákovských knížek, notýsků a osobním jednáním. Oceňují dobrou práci školy a vytváření vstřícných vztahů. Ve všech případech není ale informovanost úplná (při kontrole žákovských knížek byly zaznamenány v některých předmětech chybějícími záznamy za celé pololetí). Výchovný poradce má stanoveny konzultační hodiny.

Ve škole je pro žáky i rodiče vydáván žákovský časopis Rival.

Rada školy byla zřízena, avšak pro svou nefunkčnost a nezájem rodičů musela být zrušena.

Pravidelné kontakty vedení školy se zřizovatelem jsou východiskem k velmi dobré spolupráci. Zřizovatel nechává škole prostor pro rozhodování, je nápomocen v řešení provozních problémů. Věcná a konstruktivní jsou i jednání ředitelky školy s Městskou radou.

Vnitřní informační systém je funkční, předávání informací probíhá podle pevných pravidel a je doložitelné. Jeho úroveň je nadprůměrná.

Vnější informační systém je vzhledem k uvedenému nedostatku spíše nadprůměrný.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace školy je vedena přesně dle požadavků § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Má vynikající formální i obsahovou úroveň. Mimořádně kvalitní a funkční je dokumentace o zdravotně postižených žácích.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti základní školy ve školním roce 1997/1998 obsahuje podrobnou a úplnou charakteristiku školy se stručnou analýzou současného stavu. Naznačuje také základní koncepční záměry.

Vzhledem k tomu, že škola není právním subjektem, je výroční zpráva o hospodaření školy dostatečným způsobem nahrazena základní informací o plánovaných a skutečně čerpaných finančních prostředcích ze státního rozpočtu i z rozpočtu zřizovatele.

Výroční zpráva svým obsahem odpovídá § 17 e) odst. 2 zákona č. 564/1990 ve znění zák. č. 139/1995 Sb. Uváděné údaje odpovídají skutečnosti. Prokazatelným způsobem byla předána zřizovateli a Školskému úřadu v Kutné Hoře. Úroveň obsahu i formálního zpracování je nadprůměrná.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Škola nemá právní subjektivitu. Je zálohovanou organizací Školského úřadu v Kutné Hoře. O svém hospodaření se státními prostředky i s prostředky od zřizovatele si vede pečlivou a podrobnou vlastní („stínovou“) dokumentaci.

V rozsahu stanoveném nařízením vlády jsou žákům poskytovány bezplatně učebnice a základní školní potřeby.

Učební pomůcky, které škola v loňském kalendářním roce zakoupila, účelně doplňují stávající sbírky pro jednotlivé předměty. V průběhu kontrolních hospitací byly učební pomůcky a didaktická technika vhodně využívány.

V povoleném rozsahu bylo využito finančních prostředků na úhradu plaveckého výcviku pro žáky 2. a 3. ročníku.

Péče o integrované zdravotně postižené žáky je vyučujícím proplácena v nenárokových složkách platu. Její rozsah je přiměřený možnostem efektivního čerpání finančních prostředků.

Plánovaná částka na další vzdělávání pedagogických pracovníků nebyla zcela vyčerpána. Doporučujeme přesvědčit další pedagogické pracovníky o výhodách práce na počítači a jejich další vzdělávání orientovat tímto směrem. Zbývající prostředky používat na nákup další odborné literatury.

Na účet zřizovatele jsou zasílány příjmy za efektivní pronájem tělocvičny a za služby školní družiny. Část z těchto prostředků může škola využívat nad rámec plánovaných výdajů.

Při škole je zřízeno občanské sdružení Rada rodičů, na jehož účet rodiče ukládají dobrovolný finanční příspěvek. Z takto získaných prostředků jsou žákům poskytovány odměny a věcné dary za úspěšnou účast v různých soutěžích. V současné době probíhá jednání i o obnovení tradičního příspěvku na lyžařské výcvikové kurzy.

Ředitelce školy se podařilo vytvořit skupinu větších i menších sponzorů, kteří škole pomáhají zpravidla věcnými dary při konkrétních akcích školy, především v oblasti

mimovyučovacíh činností. Podobným způsobem byla jedna učebna vybavena novým nábytkem.

Ve školním roce 1997/1998 byla otevřena nová tělocvična školy. Tato nákladná přístavba byla realizována díky projektu, který podala škola společně se zřizovatelem do programu MŠMT ČR „Tři miliardy“. Zřizovatel se na financování stavby podílel téměř dvěma třetinami potřebných nákladů.

Další finanční prostředky se pokoušela škola získat v rámci Okresního programu rozvoje základních a středních škol podáním jednoho projektu. Vzhledem k tomu, že projekt vyžadoval investiční náklady, nebyl komisí přijat.

S finančními prostředky ze státního rozpočtu i od zřizovatele škola nakládá velmi uvážlivě a hospodárně. Poskytované prostředky umožňují realizovat zvolený vzdělávací program i provoz školy v plném rozsahu. Efektivnost využívání prostředků ze státního rozpočtu je nadprůměrná.

4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Vzhledem k tomu, že počet žáků téměř dosahuje kapacitu školy (700 dětí) určenou v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, nejsou prostorové podmínky v budovách používaných pro povinnou výuku dobré.

V hlavní budově v Masarykově ulici č. p. 357 je umístěno 17 tříd se 455 žáky (průměrně 27 žáků v jedné třídě). V odborné pracovně chemie (jediná z pracoven není využívána jako kmenová třída) a fyziky nejsou zcela funkční rozvody elektřiny, vody a plynu nutné k laboratorním pracím žáků. Stísněné pracovní podmínky většiny vyučujících druhého stupně v jinak pěkné sborovně jsou důsledkem malého počtu kabinetů pro uložení sbírek. Nevyhovující je i školní dílna v bývalé tělocvičně (opadává omítka, chybí rozvod vody). Malý školní pozemek je ve stínu okolních budov. Výuka lehké atletiky a míčových her probíhá za příznivého počasí v areálu sportovních oddílů, protože škola nemá vlastní hřiště. Díky již výše zmíněnému nezměrnému úsilí ředitelky školy a pochopení zřizovatele má však škola velmi pěknou víceúčelovou tělocvičnu.

Deset tříd I. stupně a cvičná kuchyňka pro dívky jsou umístěny v budově zvláštní školy na základě smlouvy mezi zřizovatelem a školským úřadem. Výměra osmi tříd neodpovídá stavební normě pro kmenové učebny základní školy. Tím je také omezena možnost plného uplatnění moderních vyučovacích metod používaných zejména ve vzdělávacím programu Obecná škola, který je ve zdejší škole na I. stupni realizován.

Fond učebnic a učebních textů je dostatečně široký a odpovídá vzdělávacím programům školy. Učebnice jsou nakupovány velmi uvážlivě, nejsou vytvářeny přílišné zásoby. Pracovní sešity jsou využívány hospodárně a mohou žákům sloužit několik let. V současné době chybí učebnice rodinné výchovy pro jednotlivé ročníky. Používané učebnice měly schvalovací doložku MŠMT ČR.

Učitelská knihovna je soustředěna ve sborovně a v ředitelně a obsahuje asi 1300 titulů. Je pravidelně doplňovaná o moderní pedagogickou literaturu. V žákovské knihovně je soustředěno přibližně 1700 knih, převážně souborů doporučené mimoškolní četby.

Vzhledem k počtu žáků a jejich zájmu o informatiku je nezbytná finanční podpora modernizace pracovny výpočetní techniky jak po stránce prostorové, tak i zastaralé výpočetní techniky a pořizování dalších, zejména výukových programů.

Z patnácti správců kabinetů dotázaných na vybavení školy pomůckami hodnotí úroveň svých sbírek jako velmi dobrou čtyři, jako dobrou osm a jako ještě postačující tři. Ve škole je dostatečný počet audiovizuální didaktické techniky, map a nástěnných výukových obrazů. Videotéka již obsahuje 80 výukových pořadů. Jako zásadní nedostatky, kromě výše uvedených závad, v současné době pocítují vyučující chybějící další výukové videokazety a počítačové programy, aktualizované pomůcky pro zeměpis, jazykovou učebnu, slovníky, stavebnice pro montážní práce a stroje pro přípravu materiálu v dílnách.

Prostorové podmínky pro práci školy, kromě tělocvičny, jsou spíše průměrné. Vybavení školy pomůckami a učebnicemi má standardní úroveň.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

Rozvrh hodin je sestaven v souladu s § 9, vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Výjimka v dodržování stanovené doby přestávek byla škole udělena MŠMT ČR z důvodu nedostatečné dopravní obslužnosti žáků do 30. 6. 1999. Současně bylo doporučeno maximálně využívat relaxační chvílky ve vyučování a tím kompenzovat zkrácené přestávky. Spojení výuky tělesné výchovy do dvouhodinového bloku je nutností jednak vzhledem k velkému počtu tříd, jednak z důvodu přesunu žáků na hřiště mimo areál školy. Z pedagogického hlediska je pro žáky nevýhodná skladba rozvrhu (umístění hodin matematiky) v VIII.A, IX.B a IX.C.

Vybavení tříd je účelné, pracovní místa žáků odpovídají základním hygienickým normám (kromě malé vzdálenosti prvních lavic od tabule v některých třídách I. i II. stupně). V koncepci dalšího rozvoje školy je pamatováno i na postupnou výměnu značně opotřebovaného nábytku, podlahových krytin ve třídách a na opravy nátěrů tabulí a těles ústředního topení. Výzdoba chodeb a tříd ve všech budovách je na pěkné úrovni.

Ve škole byl pořádek a čisto. Provozní pracovníci zajišťují velmi dobré podmínky pro práci pedagogů a pitný režim žáků (prodejem hygienicky balených nápojů).

Z hlediska psychohygieny je však zcela nevhodné bezprostřední okolí hlavní školní budovy. V rámci biologické olympiády provedli žáci průzkum hustoty provozu na silnici před školou ze kterého vyplývá, že za pět dnů projelo kolem školy v době od 8: 00 do 12: 00 celkem 5484 automobily. Z tohoto důvodu se nedá ve většině tříd větrat (v některých třídách jsou instalovány čističky vzduchu) a fasáda školy nepůsobí dobrým dojmem. Tato nepříznivá situace bude výhledově vyřešena dokončením hlavní komunikace mimo území města.

Zvýšené nároky oproti srovnatelným školám kladou na organizační schopnosti vedení školy a zatíženost pracovníků nepříznivé podmínky pro zajištění bezpečnosti žáků (dozor a přechody dětí mezi jednotlivými školními zařízeními).

Ve škole jsou pravidelně prováděny revize vyhrazených technických zařízení.

Psychohygienické podmínky jsou za současného stavu průměrné.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování - činnosti pedagogických pracovníků

Vyučovací hodiny byly hodnoceny z hlediska organizace práce, projevu a stylu vyučujících. ČŠI dále hodnotila celkovou atmosféru v hodině, volbu metod a forem a jejich adekvátnost k předmětu a tématu, dodržování zásady přiměřenosti, názornosti, schopnost diferenciaci, individuální přístup, kontrolu a hodnocení práce žáků, dále učení jako činnost žáků (aktivitu, zájem, motivaci, úroveň komunikace, rutinní dovednosti, schopnost aplikace učiva, celkové hodnotové postoje), prostředky a pomůcky a jejich použití vzhledem k cílům hodiny.

Členové inspekčního týmu vykonali celkem 72 hospitace (35 na I. stupni a 37 na II. stupni) z toho 26 hospitací v humanitních předmětech, 25 hospitací v přírodovědných předmětech a 21 hospitací v předmětech výchovného zaměření.

Hodnocení jednotlivých předmětů bylo prováděno podle této stupnice:

Stupeň	Legenda	Poznámky, doplňky, upřesnění	
1	Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>	+++
2	Nadprůměrný	<i>Výrazná převaha pozitiv</i>	++
3	Spíše nadprůměrný	<i>Dílčí pozitivita nad běžnou úroveň</i>	+
4	Průměrný - běžná úroveň	<i>Pozitiva a negativa zhruba v rovnováze</i>	+/-
5	Spíše podprůměrný	<i>Čitelná slabá místa, nutná zvýšená pozornost</i>	-
6	Podprůměrný	<i>Výrazně nevyhovující, silné nedostatky</i>	--
7	Naprosto nevyhovující	<i>Nutné okamžité řešení</i>	---

předmět	počet hospitací	1	2	3	4	5	6	7
český jazyk	12	1	2	7	2			
cizí jazyky	5	1	3	1				
občanská výchova	2		2					
dějepis	2		1		1			
vlastivěda	2		1				1	
zeměpis	2		1		1			
matematika	11		2	5	4			
fyzika	5		3	1	1			
chemie	2	1		1				
přírodopis	3			3				
prvouka	2		1			1		
přírodověda	1			1				
výtvarná výchova	5		1	3			1	
hudební výchova	4		1	2	1			
tělesná výchova	10	1	2	1	5		1	
praktické činnosti	2				2			
práce na PC	1	1						
volná dispozice	1				1			
celkem	72	5	20	25	18	1	3	

společné pozitivní znaky zjištěné při hospitacích:

- učivo bylo žákům předkládáno věcně správně
- výběr konkrétních úkolů (cíle vyučovací hodiny) byl přiměřený věku žáků a probíranému učivu
- učivo bylo žákům srozumitelně vysvětlováno, učitelé nepoužívali nevysvětlené odborné termíny, využívali dosavadní žákovské vědomosti a zkušenosti z běžného života
- učitelé propojovali teoretickou výuku s praktickými činnostmi žáků, vhodně byly začleňovány ekologické poznámky a další výchovné aspekty učiva, v souladu s učebními osnovami jsou plněny předepsané laboratorní práce (fyzika, chemie, přírodopis, praktikum práce na počítačích)
- účinnost výuky byla zvyšována přiměřeným využíváním názorných učebních pomůcek a didaktické techniky (fyzika, chemie, přírodopis, praktikum práce na počítačích)
- učitelé rozvíjeli některé techniky, které podporovaly zapamatování si učiva - už v průběhu vyučovací hodiny nutili žáky k vybavování si učiva vhodně volenými otázkami a konkrétními úkoly, učivo mapovali, začleňovali do systému (především fyzika, chemie, přírodopis, částečně matematika)
- v některých vyučovacích hodinách vytvářeli učitelé ve třídě stejné možnosti pro všechny žáky, motivovali vhodnými metodami žáky všech prospěchových úrovní, chválili částečné úspěchy a snahu jednotlivých žáků, při kritické poznámce

neopomněli naznačit možný postup k nápravě, stanovené úkoly členili na dílčí cíle a jejich náročnost upravovali tak, aby v nich mohla uspět většina žáků (přírodopis, chemie)

- pro praktikum práce na počítači je vytvořen vhodný tematický plán, který reaguje na nejnovější situaci v oboru
- hodiny cizích jazyků byly velmi dobře připravené jak po stránce dovednosti užívat cizí jazyk vyučujícími tak i metodického zpracování učiva

negativa zjištěná v některých hodinách:

- učitelé jen ve velmi omezené míře využívali metody kooperativního učení, žáci většinou nedostávali příležitost spolupracovat
- v úvodu hodiny nebyl žákům prezentován její cíl
- učivo nebylo podřízeno úrovni, na níž žáci zvládli učivo předcházející, bylo využíváno pouze frontální vyučování a výuka probíhala bez vnitřní diferenciací (matematika)
- jednotvárnost použité vyučovací metody a monotématicnost učiva vyvolávala u mnohých žáků po určité době psychickou únavu (procvičovací hodiny v matematice)
- malé využívání možnosti hodnotit žáky – slovně i známkou
- malá míra použití didaktické techniky
- zejména prostorové podmínky neumožňují v plném rozsahu naplňovat záměry vzdělávacího programu Obecná škola

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení - činnosti žáků

O dobré práci školy svědčí jednak výsledky přijímacího řízení do středních škol (ve šk. r. 1997/1998 byla úspěšnost přijetí žáků z 5. ročníků na víceletá gymnázia 56%, úspěšnost přijetí žáků z 9. ročníků na střední školy 80%), jednak výsledky žáků v soutěžích vyhlášených MŠMT ČR (viz část 4.7).

Způsob kontroly studijních výsledků žáků vedením školy byl popsán v části 3.4.

Závěry ze sledovaných hodin matematiky v 8. a 9. ročníku, fyziky, chemie, přírodopisu, praktika práce na počítačích:

- ve všech navštívených třídách žáci projevovali k učení spíše pozitivní vztah, s vyučujícími ochotně spolupracovali, byli více či méně aktivní v závislosti na úrovni motivace ze strany učitele
- většina žáků je schopná úspěšně plnit dílčí úkoly
- úroveň chápání širších souvislostí učiva je velmi individuální, žáci s velmi dobrým prospěchem ji dosahují
- v některých vyučovacích hodinách bylo zřejmé, že žáci nejsou ochotni experimentovat, protože se obávají chyby (např. raději řešený příklad opisují z tabule, sami se o řešení vůbec nepokoušejí, protože již předem odhadují, že neuspějí)
- na průměrné úrovni byla při kontrolních hospitacích zaznamenána schopnost žáků se výstižně a přesně vyjadřovat
- pokud dostanou žáci příležitost k praktickým činnostem, pracují s velkým zájmem, umí se poučit z chyb

- jsou-li vedeni k sebehodnocení, jsou poměrně objektivní

K pozitivům v bloku humanitních předmětů patří velmi dobré pracovní návyky a z toho vyplývající dobrá úroveň znalostí a dovedností žáků. Dobré výsledky učení jsou také u žáků se specifickými vývojovými poruchami učení. Negativem je špatná úroveň čtení v některých třídách.

V hodinách výtvarné výchovy měly děti dostatek příležitosti k rozvoji vlastní fantazie a tvořivosti. Pocit z dobře vykonané práce je podporován zveřejňováním výsledků při výzdobě školy.

Velmi dobré výsledky dosahují žáci i v tělesné a hudební výchově (viz část 4.7)

Vědomosti, dovednosti a návyky žáků jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a standardům na dobré úrovni. Větší pozornost je třeba věnovat rozvoji komunikačních dovedností a tvořivosti žáků při praktických aplikacích učiva. Celkově hodnotíme výsledky učení jako spíše nadprůměrné.

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků

Školní řád obsahuje kromě základních organizačních pokynů i práva žáků vyplývající z mezinárodní úmluvy o právech dítěte (UNICEF). Ve všech sledovaných hodinách byli žáci ukázněni, při setkávání o přestávkách se chovali slušně, ale bez ostychu vůči cizím osobám. Při rozhovorech reagovali přátelsky a otevřeně.

Učitelé dodržovali ve vztahu k žákům stanovená pravidla, běžně vůči nim užívali zdvořilostní fráze, žáky nezesměšňovali, byli při výuce trpěliví, podporovali a oceňovali jejich otevřenost, dodržovali čas určený k výuce a k relaxaci (dobře organizovali čas vyučovací hodiny), vhodně usměrňovali chování žáků vůči sobě navzájem, netolerovali posměch mezi spolužáky. Každým školním rokem pro žáky připravují a realizují širokou nabídku mimoškolních aktivit, která výrazně přispívá k rozvoji individuálních schopností. Například ve šk. r. 1997/1998 věnovali učitelé práci se žáky ve volnočasových aktivitách a v nadstavbové části (pravidelné zájmové kroužky, péče o slabší žáky a o talentované žáky) celkem 2 026 hodin, což vypovídá o jejich zájmu na výsledcích vzdělávací činnosti a smysluplném využívání volného času (podrobněji viz část 4.7).

Ve škole je také vytvořen funkční systém prevence nežádoucích společenských jevů za pomoci výchovného poradce, protidrogového koordinátora a peer aktivistů. Nedochozí k vážnějším přestupkům žáků. V závěru druhého pololetí šk. r. 1997/1998 byla udělena pochvala 82 žákům (z 680 žáků), pouze jeden žák byl klasifikován sníženou známkou z chování. Různé formy napomenutí obdrželo 67 žáků.

Vztahy uvnitř školy jsou přátelské, příjemná a klidná je atmosféra.

Práci školy z hlediska výchovy dětí hodnotíme jako nadprůměrnou.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Práce výchovného poradce vychází z požadavků vyhlášky č. 130/1980 Sb., o výchovném poradenství. Rodičům, žákům i kolegům je známa a v praxi využívána. Plnění úkolů je kontrolováno ředitelkou školy. Vycházející žáci mají dostatek informací o volbě povolání. Spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou i úřadem práce je funkční, veškerá dokumentace pečlivě vedena.

Dalším důkazem velmi dobré koncepční práce ředitelky školy je fakt, že v současné době studuje již druhým rokem předepsanou kvalifikaci nástupce současné výchovné poradkyně.

Práce výchovného poradce přispívá k dobrým výsledkům školy. Má velmi dobrou úroveň.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy

Hodnocení je provedeno na základě výroční zprávy o činnosti školy ve šk. r. 1997/1998. Podobné akce se opakovaly i v předcházejících letech:

a) aktivity vycházející z učebního plánu školy:

Škola zajistila dva lyžařské kurzy pro žáky 7. ročníků a plavecký výcvik pro žáky 2. a 3. ročníků.

b) účast žáků v soutěžích vyhlášených MŠMT ČR a jinými subjekty:

Ve školních kolech 17 oborových olympiád startovalo 169 žáků, v okresních kolech 74 žáci, kteří zde získali tři třetí, šest čtvrtých, pět pátých a tři šestá místa.

Školního kola 8 sportovních soutěží se ve všech kategoriích zúčastnilo 195 žáků. V okresních kolech školu reprezentovalo velmi úspěšně 96 žáků. Získali pět prvních, čtyři druhá, šest třetích a tři čtvrtá místa.

Dvě první místa získali žáci školy i ve výtvarné soutěži o požární ochraně. V adventním čase získala škola 4. místo v soutěži místního městského muzea o nekrásnější vánoční stromek.

Ve spolupráci s Radou rodičů jsou pak tyto vynikající výsledky tradičně veřejně odměňovány v závěru školního roku.

c) činnost zájmových kroužků:

Pro velký zájem pracovalo ve škole 10 skupin šesti zájmových kroužků.

d) aktivity prováděné jednorázově ve škole, nebo mimo školu:

Škola úspěšně zorganizovala výtvarnou akci „Stonožka“. Výtěžek věnovala na pomoc oblastem postiženým povodním.

Alespoň jedenkrát ročně se každý žák účastní divadelního a filmového představení. Městské muzeum navštěvují žáci v rámci výuky přírodopisu, běžné jsou návštěvy místní knihovny. Neodmyslitelnou součástí volnočasových aktivit bylo i 27 školních výletů a 9 exkurzí. Ve spolupráci se středními školami žáci 8. a 9. tříd získávají informace z oblasti protidrogové a alkoholové prevence.

I v letošním roce chce škola navázat na tradici školních akademií zahájených v roce 1995 u příležitosti stého výročí založení školy a prezentovat na veřejnosti výsledky školních a mimoškolních aktivit. Náplň kroužků cíleně směřuje k přípravě programu této akce.

Postupně se rozvíjí spolupráce s mateřskou školou, hlavně v usnadnění přechodu dětí do základní školy. Budoucí školáci se chodí seznamovat s novým prostředím, děti z prvního stupně zase připravují vystoupení a divadelní představení pro kamarády z mateřské školy.

Ke zcela netradičním „službám“ patřila ve škole logopedická péče, doučovací aktivity pro 159 žáků v 17 skupinách a individuální práce se žáky s vývojovými poruchami učení.

Mimoškolní aktivity školy hodnotíme jako vynikající.

4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy

Součástí školy je školní družina, která má čtyři oddělení. Je umístěna v samostatném objektu v těsné blízkosti školy. Pro svoji činnost má dobré prostorové i materiální podmínky. K dispozici jsou čtyři klubovny, šatny, sociální zařízení, sborovna a hřiště nedaleké mateřské

školy. Rodiče žáků přispívají zřizovateli na provozní náklady pololetně částkou 130 Kč. Ke dni inspekce byl v zařízení evidován 101 žák. Provoz družiny je ranní (6:15 - 7:50 hod.) i odpolední (10:30 - 16:30 hod.). Ředitelka školy jmenovala vedoucí vychovatelku, která řídí další tři vychovatelky a vede činnost celého zařízení. Všechny výchovné pracovníce jsou odborně a pedagogicky způsobilé s praxí nad 10 let. Ředitelka dále stanovila vnitřní řád školní družiny a schválila její program. Pestrá programová nabídka je zaměřena na rozvíjení zájmové činnosti s upřednostněním relaxačních a rekreačních prvků. Její součástí jsou i kulturní a společenské akce, není opomíjena příprava na vyučování. Pracují zde také zájmové kroužky anglického a německého jazyka. Z provedených hospitací, kontroly provozu a předepsané dokumentace vyplývá, že organizace výchovné činnosti spolu s dokumentací plně odpovídá ustanovením vyhlášky MŠMT ČR č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech. Inspekce zaznamenala velmi dobrou úroveň při plnění plánovaných záměrů.

Školní družina plní kvalitně své poslání, poskytuje žákům pestrou nabídku aktivit v průměrných prostorových podmínkách. Její provoz plně vyhovuje požadavkům rodičovské veřejnosti.

5 ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

a) zjištěná pozitiva:

- velmi dobrá práce ředitelství školy
- podle dlouhodobého sledování školy okresním pracovištěm ČŠI i podle výsledků komplexní inspekce patří škola mezi spíše nadprůměrné školy ve všech oblastech
- individuální pomoc integrovaným žákům s vývojovými poruchami učení a cílevědomá a soustavná práce při doučování prospěchově zaostávajících žáků
- široká nabídka volnočasových aktivit zaměřených na prevenci nežádoucích společenských jevů

b) zjištěná negativa:

- nenaplnění koncepčních záměrů vzdělávacího programu Obecná škola
- nevyhovující prostorové podmínky, přeplněnost školy

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy

- ve vyučovacím procesu více využívat modernější způsoby práce, intenzivněji pracovat s motivací a hodnocením žáků,
- sledovat četnost a úplnost informování rodičů o průběžné klasifikaci,
- klást ještě větší důraz na další vzdělávání pedagogických pracovníků ,
- využít tělocvičnu k pohybové relaxaci žáků pod dohledem pedagogů o velké přestávce.
- snížit počet metodických orgánů,

5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu: Jaroslav Richter v. r.

členové týmu: Mgr. Zdena Fadrná v. r.

Mgr. Eva Grušová v. r.

Věra Kestřánková v. r.

Mgr. Anna Doskočilová v. r.

Mgr. Karel Kumstýř v. r.

V Nymburce dne 29. ledna 1999

5.4 Datum a podpis ředitelky kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy

Inspekční zprávu jsem převzala dne: 2. února 1999

razítko

Podpis ředitelky: Mgr. Eva Srnská v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

5.5 Další adresáti zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Čáslav	3. února 1999	02C6 35/99-2453
Školský úřad: Kutná Hora	3. února 1999	02C6 36/99-2453
Rada školy	Není zřízena.	-

5.6 Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-	-	Bez připomínek.